

บันทึก

เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
ให้แก่ผู้ประสบภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕

กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือ ที่ พณ ๐๕๐๓/๒๓๙๓ลง วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการประกันภัยมี ปัญหาการตีความตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับ สิทธิร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. เจ้าของรถจักรยานยนต์ได้ขับรถจักรยานยนต์ของตนซึ่งเป็นรถที่ต้องจัดให้มีการ ประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง ผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ แต่ไม่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ไป ประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์เป็นเหตุให้เจ้าของรถจักรยานยนต์และผู้โดยสารซึ่งซ้อนท้าย รถจักรยานยนต์เสียชีวิตทั้งสองคน ผู้ขับรถยนต์คู่กรณีได้จ่ายเงินเป็นค่าช่วยเหลือทางด้าน มนุษยธรรมให้แก่ผู้ประสบภัยทั้งสองคนเป็นเงินคนละ ๑๐,๐๐๐ บาทเท่ากับจำนวนค่าเสียหาย เบื้องต้น ดังนี้ ทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งเป็นผู้ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์จะยังคงมีสิทธิ เรียกร้องให้กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับตนได้อีกหรือไม่

กรมการประกันภัยได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นกรณีรถสองคันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถ จึงต้องนำบทบัญญัติในมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับ กล่าวคือ ถ้ารถ ทั้งสองคันมีประกัน ให้บริษัทที่รับประกันรถแต่ละคันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ประสบภัยซึ่ง อยู่ในรถคันที่เอาประกันภัยกับบริษัท (มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง) ในกรณีของผู้ซ้อนท้าย รถจักรยานยนต์เป็นผู้โดยสารในรถที่ไม่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๒๓ (๑) กองทุนจึงต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แม้ว่าจะมี บุคคลอื่นคือผู้ขับขี่รถคู่กรณีมาจ่ายชดใช้ให้จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทเท่ากับจำนวนค่าเสียหาย เบื้องต้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ผู้ประสบภัยก็ยังมีสิทธิเรียกจากเจ้าของรถได้อีก เพราะ กฎหมายให้สิทธิแก่ผู้ประสบภัยที่จะเรียกเอาจากเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย แต่ในกรณีนี้ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เสียชีวิตลง จึงไม่อาจขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ได้ กองทุนจึงต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า สิทธิของผู้ประสบภัยในอันที่จะเรียกร้องให้กองทุนจ่าย ค่าเสียหายเบื้องต้นย่อมหมดไป เนื่องจากผู้ขับขี่รถคู่กรณีที่เกิดความเสียหายได้จ่ายเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทให้แล้ว และเงินจำนวนดังกล่าวมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินค่าเสียหาย เบื้องต้น อีกทั้งการชำระหนี้ดังกล่าวคงมิได้ตั้งใจจะให้โดยเสน่หา แต่มีความมุ่งหมายที่จะชดใช้

เป็นค่าสินไหมทดแทนและเพื่อเป็นการระงับคดีอาญา ความมุ่งหมายของการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นก็เพื่อเป็นการช่วยค่าปลงศพของผู้เสียชีวิต เมื่อทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยได้รับเงินดังกล่าวสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว สิทธิที่จะเรียกค่าเสียหายจากกองทุนจึงควรระงับไปด้วย

๒. ผู้ขับรถจักรยานยนต์ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๘ (๔) ไปประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์คู่กรณีเป็นเหตุให้ผู้ขับรถจักรยานยนต์ได้รับบาดเจ็บ ผู้ประสบภัยได้ไปตกลงกับคู่กรณีว่าไม่ตั้งใจที่จะเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่ง ดังนั้น ผู้ประสบภัยจะยังคงมีสิทธิเรียกร้องให้กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับตนอีกหรือไม่

กรมการประกันภัยได้พิจารณาปัญหานี้แล้วมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า การที่ผู้ประสบภัยไปตกลงประนีประนอมยอมความกับรถคู่กรณี ไม่ตั้งใจที่จะเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่ง ย่อมทำให้สิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากคู่กรณีระงับไป ดังนั้น สิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนก็ย่อมระงับไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากหากกองทุนได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยแล้ว กองทุนก็ไม่อาจรับช่วงสิทธิจากผู้ประสบภัยไปเรียกร้องเอาจากผู้ก่อให้เกิดความเสียหายได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การที่กฎหมายได้กำหนดให้มีการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ประสบภัย ก็เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับการรักษาพยาบาลเบื้องต้นอย่างทันท่วงที หรือให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการปลงศพตามจำนวนอันจำเป็น และกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ข้อตกลงใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามหรือขัดต่อกฎหมายย่อมเป็นโมฆะ ไม่อาจนำมากล่าวอ้างได้ ดังนั้นผู้ประสบภัยยังมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้กองทุนจ่ายค่าเสียหายให้กับตนได้อีก การที่กองทุนจะรับช่วงสิทธิของผู้ประสบภัยได้หรือไม่ ไม่ใช่เรื่องสำคัญ เพราะมีบางกรณี เช่น กรณีไม่อาจทราบได้ว่ารถคันใดก่อให้เกิดความเสียหายตามมาตรา ๒๓ (๔) กองทุนก็ไม่สามารถรับช่วงสิทธิได้

๓. เจ้าของรถจักรยานยนต์ซึ่งเป็นรถที่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่มิได้จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ของตนไปประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์โดยสารประจำทางปรับอากาศ ปอ.๔๔ เป็นเหตุให้เจ้าของรถจักรยานยนต์และผู้โดยสารอีกสองคนเสียชีวิตทั้งหมดซึ่งตามคำนิยาม “ผู้ประสบภัย” ในมาตรา ๔ ถือว่าเจ้าของรถจักรยานยนต์ดังกล่าวเป็นผู้ประสบภัยด้วย ดังนั้น ทายาทโดยชอบธรรมของเจ้าของรถจักรยานยนต์จะมีสิทธิเรียกร้องให้กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้กับตนได้อีกหรือไม่

กรมการประกันภัยได้พิจารณาปัญหานี้แล้วมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น

ให้กับทายาทของเจ้าของรถซึ่งเป็นผู้ขับชီးด้วย เพราะตามมาตรา ๔ ถือว่าเจ้าของรถซึ่งเป็นผู้ขับชီးรถเป็นผู้ประสบภัย และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ มิได้มีข้อยกเว้นให้กองทุนไม่ต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นไว้แต่ประการใด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า เจ้าของรถซึ่งเป็นผู้ขับชီးเป็นผู้ประสบภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายไม่อาจขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนได้ ผู้ประสบภัยที่จะขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนได้ต้องเป็นผู้ประสบภัยที่เข้าลักษณะตามมาตรา ๒๓ เท่านั้น แม้ว่าเจ้าของรถซึ่งเป็นผู้ขับชီးจะเป็นผู้ประสบภัยตามคำนิยามในมาตรา ๔ ก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่ผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๓ ดังนั้น ทายาทโดยธรรมของเจ้าของรถซึ่งเป็นผู้ขับชီးจึงไม่มีสิทธิขอรับเงินค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนได้

กรมการประกันภัยเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญสมควรเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าว เพื่อจะได้ถือปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

ในการพิจารณาปัญหาที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการประกันภัย) และได้พิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้แทนได้นำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

ข้อเท็จจริงประกอบข้อหารือประเด็นที่หนึ่ง ปรากฏว่ารถจักรยานยนต์และรถยนต์โดยสารประจำทางได้ชนกันในขณะที่จอดอยู่หน้าร้านขายของ เป็นเหตุให้ผู้ขับชီးรถจักรยานยนต์เสียชีวิตในที่เกิดเหตุและผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ได้รับบาดเจ็บสาหัสและได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา คู่กรณีคือ ตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทางและบิดาของผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่เสียชีวิตได้ทำบันทึกตกลงชดใช้และรับค่าเสียหายไว้ต่อหน้าพยานสองคนและพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรตำบลท้องที่ที่เกิดเหตุว่าบิดาของผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่เสียชีวิตตกลงรับการช่วยเหลือค่าทำศพผู้ตายจากตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทางเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท และยืนยันว่าจะไม่เรียกร้องและฟ้องร้องผู้เกี่ยวข้องในคดีนี้แต่อย่างใด ต่อมา บิดาของผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่เสียชีวิตได้ไปยื่นคำร้องขอรับเงินค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ จากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจังหวัดสมุทรปราการ และฝ่ายกิจการประกันภัยจังหวัดสมุทรปราการได้เสนอเรื่องให้กรมการประกันภัยพิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากเห็นว่า ผู้ประสบภัยรายนี้เป็นผู้ประสบภัยจากรถจักรยานยนต์ซึ่งฝ่าฝืนไม่จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งตามแนวทางปฏิบัติ หากฝ่ายเจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ฝ่าฝืนกฎหมายจ่ายค่าเสียหายไม่น้อยกว่าค่าเสียหายเบื้องต้นแล้ว กองทุนทดแทนผู้ประสบภัยไม่ต้องจ่ายอีก แต่กรณีนี้คู่กรณีที่ก่อเหตุเป็นผู้จ่ายเงินช่วยเหลือค่าทำศพแก่ผู้ประสบภัย กรมการประกันภัยจึงมีความประสงค์จะขอหารือว่า กรณีเช่นนี้ผู้ประสบภัยจะยังคงมีสิทธิร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้อีกหรือไม่

ข้อเท็จจริงประกอบข้อหารือประเด็นที่สอง ปรากฏว่าผู้ประสบภัยได้ขับชီး

รถจักรยานยนต์ซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปชนท้ายรถยนต์ปิคอัพได้รับบาดเจ็บเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลเสียค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๘๕๐ บาท ภายหลังเกิดเหตุ มารดาของผู้ประสบภัยและผู้ขับขี่รถยนต์ปิคอัพได้ไปพบพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอท้องที่ที่เกิดเหตุ เพื่อตกลงค่าเสียหายทางแพ่ง โดยมารดาของผู้ประสบภัยไม่ติดใจที่จะเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งจากผู้ขับขี่รถยนต์ปิคอัพคู่กรณีแต่ประการใด และพนักงานสอบสวนได้บันทึกความประสงค์ของคู่กรณีและได้ให้คู่กรณีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน กรมการประกันภัยจึงมีความประสงค์ขอหารือว่า กรณีเช่นนี้ผู้ประสบภัยจะยังคงมีสิทธิร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้หรือไม่

ข้อเท็จจริงประกอบข้อหารือประเด็นที่สาม ปรากฏว่าคดีอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนยังไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ผิด ทายาทโดยธรรมของเจ้าของรถจักรยานยนต์ซึ่งเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวไปประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์โดยสารประจำทางปรับอากาศจนเสียชีวิตได้ไปยื่นคำร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรมการประกันภัยจึงมีความประสงค์ขอหารือว่า กรณีเช่นนี้ผู้ประสบภัยมีสิทธิร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาที่ข้อหารือประกอบกับคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการประกันภัย) และเอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏว่าภายหลังเกิดเหตุตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทางและบิดาของผู้ตายที่นั้งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์คู่กรณี ซึ่งถือว่าเป็น “ผู้ประสบภัย”^๑ ได้ทำหนังสือบันทึกตกลงชดใช้ค่าเสียหาย ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๔ โดยคู่กรณีได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งบันทึกข้อ ๑. ระบุว่า ตัวแทนรถยนต์โดยสารประจำทางขอช่วยเหลือค่าทำศพผู้ตายเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยมอบให้แก่บิดาของผู้ตาย และข้อ ๒. ระบุว่า บิดาของผู้ตายรับการช่วยเหลือเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท จากตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทาง และยืนยันว่าจะไม่เรียกร้องและฟ้องร้องกับผู้เกี่ยวข้องในคดีดังกล่าวแต่อย่างใด เงินที่ตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทางคู่กรณีจ่ายให้แก่บิดาของผู้ตาย จึงเป็นการจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ประสบภัยโดยคู่กรณีที่เกี่ยวข้องอันเป็นค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และโดยที่

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ประสบภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัยเนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งที่ยกบรรทุกหรือติดตั้งในรถนั้น และหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๕ วรรคสอง^๒ ได้กำหนดให้ถือว่าค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น จึงต้องถือว่าเงินที่ตัวแทนฝ่ายรถยนต์โดยสารประจำทางจ่ายให้แก่บิดาของผู้ตายเท่ากับเป็นค่าเสียหายเบื้องต้นตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ประสงค์ให้ผู้ประสบภัยได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันทั่วที่โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิด เมื่อเงินดังกล่าวมีจำนวนเท่ากับค่าเสียหายเบื้องต้นตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒^๓ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ แล้วผู้ประสบภัยก็ไม่มีสิทธิที่จะมาร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้อีก นอกจากนั้น การที่ผู้ประสบภัยได้แสดงเจตนาไว้เป็นหนังสือไม่ขอเรียกร้องหรือฟ้องร้องผู้เกี่ยวข้องในคดีดังกล่าวแต่อย่างใด ย่อมถือได้ว่าผู้ประสบภัยไม่ตั้งใจเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕

ประเด็นที่สอง ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ประสบภัยเป็นผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ไปชนท้ายรถยนต์ปิคอัพ และมารดาของผู้ประสบภัยได้แสดงเจตนาไม่ขอรับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากฝ่ายรถยนต์ปิคอัพ โดยขอให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอท้องที่เกิดเหตุบันทึกการแสดงเจตนาดังกล่าวไว้เป็นหนังสือและมารดาของผู้ประสบภัยกับผู้ขับขีรถยนต์ปิคอัพได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งถือได้ว่าคู่กรณีที่เกิดเหตุได้มีเจตนาประนีประนอมยอมความกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐^๕ โดยทำเป็นหนังสือตามมาตรา ๘๕๑^๖ อันมีผลทำให้การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนซึ่งฝ่ายผู้ประสบภัยได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไปตาม

^๒ มาตรา ๒๕ ให้บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ประสบภัยให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิด

ให้ถือว่าค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^๓ ข้อ ๒ จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น ให้เป็นไปดังนี้

(๑) จำนวนเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท สำหรับความเสียหายต่อร่างกาย

(๒) จำนวนหนึ่งหมื่นบาท สำหรับความเสียหายต่อชีวิต

(๓) จำนวนตาม (๑) และ (๒) รวมกัน สำหรับผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายหลังจากมีการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

^๔ มาตรา ๒๒ การได้รับชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ ไม่ตัดสิทธิผู้ประสบภัยที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^๕ มาตรา ๘๕๐ อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือ สัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน

^๖ มาตรา ๘๕๑ อันสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิด หรือลายมือชื่อตัวแทนของฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

มาตรา ๘๕๒^๗ เมื่อค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้ได้รับสิ้นไปโดยผลของกฎหมายดังกล่าวแล้ว ค่าเสียหายเบื้องต้นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง^๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ จึงย่อมต้องระงับสิ้นไปด้วย ดังนั้น ผู้ประสบภัยจึงไม่มีสิทธิเรียกร้องรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยได้อีก

ประเด็นที่สาม เมื่อได้พิเคราะห์บทนิยามของคำว่า “ผู้ประสบภัย”^๙ แล้ว จะเห็นว่าเป็นบทนิยามที่มีความหมายกว้างโดยหมายความถึงผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกายหรืออนามัยเนื่องจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทางหรือเนื่องจากสิ่งที่ยักรถหรือติดตั้งในรถนั้น ซึ่งการให้คำนิยามของคำว่า “ผู้ประสบภัย” ในลักษณะกว้างดังกล่าวเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มุ่งประสงค์จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัยอันเกิดจากรถทุกกรณีไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นเจ้าของรถ ผู้ขับขี่รถ ผู้ซึ่งอยู่ในรถหรือคนเดินเท้า และในการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐบาลได้แก้ไขหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวซึ่งเดิมมีวัตถุประสงค์จะคุ้มครองเฉพาะบุคคลที่สามมาเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประสบภัยจากรถในทุกกรณี ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองกฎหมายจึงได้แก้ไขบทนิยามของคำว่า “ผู้ประสบภัย” ให้มีความหมายครอบคลุมในลักษณะกว้างดังปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ฉบับนี้ ซึ่งจากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนเหตุผลที่ว่า บทนิยามคำว่า “ผู้ประสบภัย” หมายความว่า เจ้าของรถ และผู้ขับขี่รถที่ประสบอุบัติเหตุด้วย และบทนิยามนี้ใช้กับกรณี “ผู้ประสบภัย” ตามมาตรา ๒๓^{๑๐} และมาตรา

^๗ มาตรา ๘๕๒ ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^{๑๐} มาตรา ๒๓ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยจากเงินกองทุน

(๑) เจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้จัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ และเจ้าของรถไม่ยอมจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน

(๒) ขณะเกิดเหตุ รถที่ก่อให้เกิดความเสียหายมิได้อยู่ในความครอบครองของเจ้าของรถ เพราะเหตุที่รถนั้นได้ถูกยักยอก จ้อโก่ง กรรโชก ลักทรัพย์ ริดเอาทรัพย์สินชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ และเจ้าของรถได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

(๓) ไม่มีผู้แสดงตนเป็นเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และรถนั้นไม่มีการประกันภัยกับบริษัท

(๔) มีความเสียหายจากรถเกิดแก่ผู้ประสบภัย แต่ไม่อาจทราบได้ว่ารถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย

(๕) บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา ๒๐ ให้แก่ผู้ประสบภัยหรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบจำนวน หรือ

(๖) ความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ประสบภัยนั้นเกิดจากรถตามมาตรา ๘

๒๔^{๑๑} ด้วย โดยไม่มีข้อยกเว้น ดังนั้น แม้ว่าคดียังอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และไม่อาจทราบได้ว่ารถคันใดก่อให้เกิดความเสียหายก็ตาม ทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายซึ่งเป็นเจ้าของและเป็นผู้ขับซื้อรถจักรยานยนต์ก็มีสิทธิมาร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๔วรรคสาม^{๑๒} ประกอบกับมาตรา ๒๓ (๑)^{๑๓} ได้ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบตามนัยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง^{๑๔}

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๙

^{๑๑} มาตรา ๒๔ ในกรณีรถตั้งแต่สองคันขึ้นไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถ ให้บริษัทที่รับประกันภัยรถแต่ละคันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถคันที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง แต่ผู้ประสบภัยมิใช่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในรถ ให้บริษัทดังกล่าวร่วมกันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยทุกคนโดยเฉลี่ยจ่ายในอัตราส่วนที่เท่ากัน

สำหรับกรณีตามมาตรา ๒๓ ให้สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจ่ายหรือร่วมกันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วแต่กรณี

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑๑)

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑๐)

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)